

Eriksson, K., Isola, A., Kyngäs, H., Leino-Kilpi, H., Lindström, U.Å., Paavilainen, E., Pietilä, AM., Salanterä, S., Vehviläinen-Julkunen, K. & Åstedt-Kurki, P. 2012, 2013, 2016.

Hoitotiede. Sanoma Pro Oy.

1. Perustelee väittämä: "Hoitotiede on itsenäinen tieteenala." (1,0 p.) Kriteerit:
(á 0,25 p., yht. 1,0 p.) Huom! täysiin pisteisiin riittää 4 /6 oikeaa vastausta. (s. 32–33)

Hoitotiede on itsenäinen tieteenala, koska sillä on oma

- A käsitteistönsä (0,25 p.)
- B eetosensa/arvoperustansa (0,25 p.)
- C teoreettinen taustansa/teoria/tietoperusta/tieteellinen perusta (0,25 p.)
- D ontologinen perustansa/ontologia (0,25 p.)
- E ideaalimallinsa eli käsityksensä tavoiteltavasta hoitotyöstä (0,25 p.)
- F paradigma (0,25 p.)

2. Mitä tarkoitetaan näyttöön perustuvalla hoitotyöllä? (2,0 p.)

Kriteerit:

(á 0,5 p., yht. 2,0 p.) (s. 97)

A Näyttöön perustuvalla hoitotyöllä tarkoitetaan

- A tutkimustiedon hankkimista/ hyödyntämistä/käyttöä/soveltamista (hoidossa/ hoitoon/päätöksenteossa)/perustuu tutkittuun tietoon/tutkimustietoon perustuvaa. (0,5 p.)
- B hoitotyössä saadut kokemukset/hoitotyöntekijöiden kokemustieto (0,5 p.)
- C (hoito)kokemuksia potilaiden/omaisten. (0,5 p.)
- D tutkimustiedon (näyttöön perustuvan tiedon) järjestelmällinen/kriittinen/harkittu käyttö. (0,5 p.)

3. Kuvaa teorian kehittämisen vaiheista käsitesynteesi, käsiteanalyysi ja teorian testaaminen. (6,0 p.) Kriteerit:

(á 2,0 p., yht. 6,0 p.) (s.38–40)

Käsitesynteesi (yht. 2,0 p.)

* A yhdistää (erilaisia) tietoja käsitteen ominaisuuksista. (0,5 p.)

* B rakennetaan (yksittäisiin) havaintoihin perustuvan tiedon pohjalta uusi käsite/rakennetaan havaintojen perusteella uusi käsite. (0,5 p.)

* C voi ryhmitellä ilmiötä koskevaa tietoa/voi järjestää ilmiötä koskevaa tietoa/voi ryhmitellä *uudella tavalla* (jotakin tapahtumaa tai) ilmiötä koskevaa tietoa/ voi järjestää *uudella tavalla* (jotakin tapahtumaa tai) ilmiötä koskevaa tietoa (1,0 p.)

Käsiteanalyysi (yht. 2,0 p.)

* D monia tapoja tehdä käsiteanalyysia/ei aina järjestelmällistä/tarkkarajaista/pyritään ymmärtämään käsitteellä kuvattavaa ilmiötä/ei aina tavoitteena tehdä tarkkaa määritelmää

(0,5 p.)

* Jokaisesta oikeasta vaiheesta 0,25 p. (yhteensä korkeintaan 1,5 p. eli riittää 6/9 oikein:

Vaiheet:

- **E** käsitteen valinta (0,25 p.)
- **F** analyysin tavoitteen määrittäminen (0,25 p.)
- **G** käsitteen käyttötapojen (ja – alueiden) tunnistaminen (0,25 p.)
- **H** käsitteen alakäsitteiden/ominaispiirteiden nimeäminen (0,25 p.)
- **I** rajatapauksien/lähi- ja vastakäsitteiden tunnistaminen (0,25 p.)
- **J** esimerkkien käyttö/esimerkkien etsiminen/ (tutkimustuloksista pelkistettyjen) esimerkkien laatiminen (0,25 p.)
- **K** käsitteen ennakkoehto- ja seurausten tunnistaminen (0,25 p.)
- **L** käsitteen tarkoituksenmukaisen tutkimusmenetelmän pohtiminen (0,25 p.)
- **M** käsitteen syntyhistorian ja ilmenemisen tunnistaminen eri yhteyksissä (0,25 p.)

Teorian testaaminen (á 0,5 p., yht. 2,0 p.)

* **N** merkittävä vaihe teorian kehittämisessä. (0,5 p.)

* **O** testataan pitävätkö käsitteistä tehdyt oletukset paikkansa/ pyrkii vahvistamaan tai kumoamaan olettamukset käsitteiden välisistä suhteista (reaalimaailmassa/käytännössä tms.)/ tarkoituksena tutkia teorian paikkansa pitävyyttä käytännössä. (0,5 p.)

* **P** muodostetaan väittämiä / hypoteeseja (joiden avulla teoriaa voidaan testata). (0,5 p.)

* **Q** tarkoituksena osoittaa teorian vahvuudet ja heikkoudet/haitat ja hyödyt. (0,5 p.)

4. Täydennä seuraavat lauseet (3,0 p.; 0,25 p. kohta)

Kriteerit:

(á 0,25 p., yht. 3,0 p.)*Oikeat sanat:*

1. (s. 10) Rationalismin/rationaalisuus (0,25 p.)
2. (s. 13) Eriytymisellä/erkaantumisella/erottautumisella (0,25 p.)
3. (s. 17) Terveystieteet (0,25 p.)
4. (s. 18) Perustieteet/perustutkimukset (0,25 p.)
5. (s. 19) Kausaaliselitys/kausalisuus/kausaaliteoria (0,25 p.)
6. (s. 23) Objektiivisuus(0,25 p.)
7. (s. 24) Perustelevuus/argumentointi (0,25 p.)
8. (s. 30) Eettinen (0,25 p.)
9. (s. 35) Metateoreettinen (0,25 p.)
10. (s. 37) Deduktiivinen (0,25 p.)
11. (s. 42) Kuvailevaa/induktiivinen/kuvaava (0,25 p.)
12. (s. 45) Pienet teoriat/tilannesidonnainen/käytännön teoria (0,25 p.)

VALINTAKOE 2017

Leino-Kilpi Helena & Välimäki Maritta. 2014, 2015. Etiikka hoitotyössä. Luvut 1–2, 4–8, 20. Sanoma Pro Oy.

5. Yhdistä hoitokäytännöt (1-3) niitä kuvaaviin asioihin (a-j). Merkitse valitsemasi vaihtoehto tai ehdot vastaustilaan. Yhtä vaihtoehtoa (a-j) voi käyttää vain yhden kerran. (2,5 p.) s. 103

0,25/oikea vastaus

- a) oikeudenmukaisuus
- b) seurauksellisuus
- c) yleinen etu
- d) professionaalisuus
- e) vapaus
- f) priorisointi
- g) hyveellisyys
- h) autonomia
- i) oikeus
- j) yksilökeskeisyys

Hoitokäytäntö	Vastaustila	Pisteet
1. Utilitaristinen	a, c, f	
2. Paternalistinen	b, d, g, j	
3. Liberalistinen	e, h, i	

6. Vastaa taulukkoon rastittamalla mielestäsi oikea vastaus. (5,0 p.)

Oikeasta vastauksesta saa 0,25 p, väärästä vastauksesta menettää -0,25 p, en tiedä vastauksesta saa 0 p..

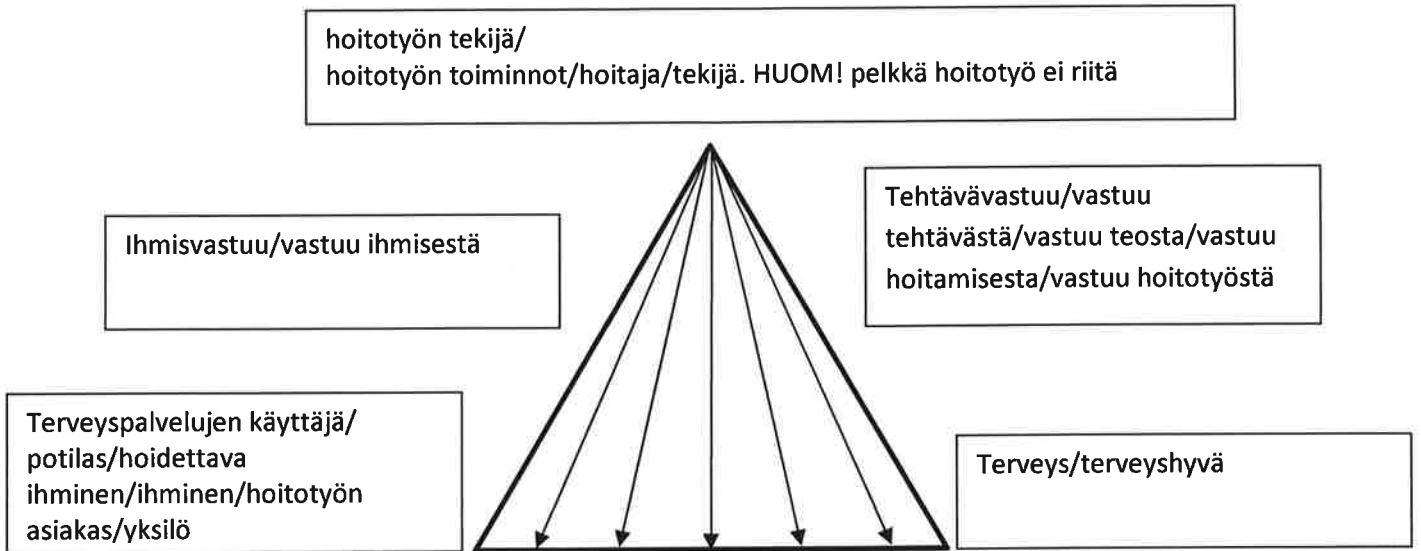
HUOM: tyhjäksi jätetystä vastauksesta sai 0 p.

VÄITTÄMÄ	OIKEIN	VÄÄRIN	EN TIEDÄ	kirjan-sivu
1. Tietoisen suostumuksen antaminen on prosessi.	X			155
2. Mesotaso tarkastelee etiikkaa yhteiskunnan tasolla.		X		31
3. Arvon locus ilmaisee sen, kuka arvoa kannattaa.		X		63
4. Dialektinen argumentointi tarkoittaa rationaalista päättelyä ja johdonmukaisuutta toimintavaihtoehtojen valinnassa.	X			74
5. Kompetenssiin kuuluu joukko kykyjä, joita tarvitaan kaikissa harkintaa ja toimintaa edellyttävissä tilanteissa	X			139
6. Mitä riippuvampi arvo on toisista arvoista, sitä korkeampi se on		X		65
7. Toimintautilitarismissa toimija asettaa yksittäisiä tekoja etusijalle tai tärkeysjärjestykseen.	X	X		124 *
8. Deontologisen etiikan mukaan eettisen ongelmanratkaisun oikeellisuutta arvioidaan siihen liittyvien tekojen perusteella	X			68
9. Liberalistinen hoitokäytäntö ei korosta terveyspalvelujen käyttäjän oikeuksien toteutumista.		X		120
10. Hoitotyön tietoperusta keskeiset elementit ovat etiikka, terveys, hoitotyön toiminnot ja hoitotyön ympäristö.		X		27
11. Eettinen ongelma muodostuu ristiriidasta kahden tai useamman arvon välillä.	X			61
12. Terveysten yksiselitteinen määrittäminen on mahdollista.		X		24
13. Mitä pysyvämpi arvo on, sitä korkeampi se on.	X			64
14. Hyveellisyys on samaa kuin kristillisyyys.		X		105
15. Hoitotyön prosessimalli on systemaattinen päätöksentekomalli.	X			66
16. Utilitarismi on yksi deontologisen etiikan muoto.		X		68
17. Eettinen ongelmanratkaisuprosessi tuottaa aina oikean lopputuloksen.		X		61
18. Positiiviset vapauden rajoitteet ovat pelkästään ihmisen sisäisiä tunteita.		X		115
19. Paternalistisessa hoitokäytännössä korostuu hoitotyöntekijän hyveellisyys.	X			105
20. Holhoava hoitokäytäntö korostaa yksilön hyvää.	X			111

*väittämässä hyväksyttiin molemmat vaihtoehdot

7. Alla olevassa kuviossa kuvataan hoitotyön kaksi vastuuta. Täydennä kuvio kirjoittamalla jokaiseen tyhjään tilaan kuvioon kuuluva käsite. (2,50 p.) s.28

0,5p/oikea asia

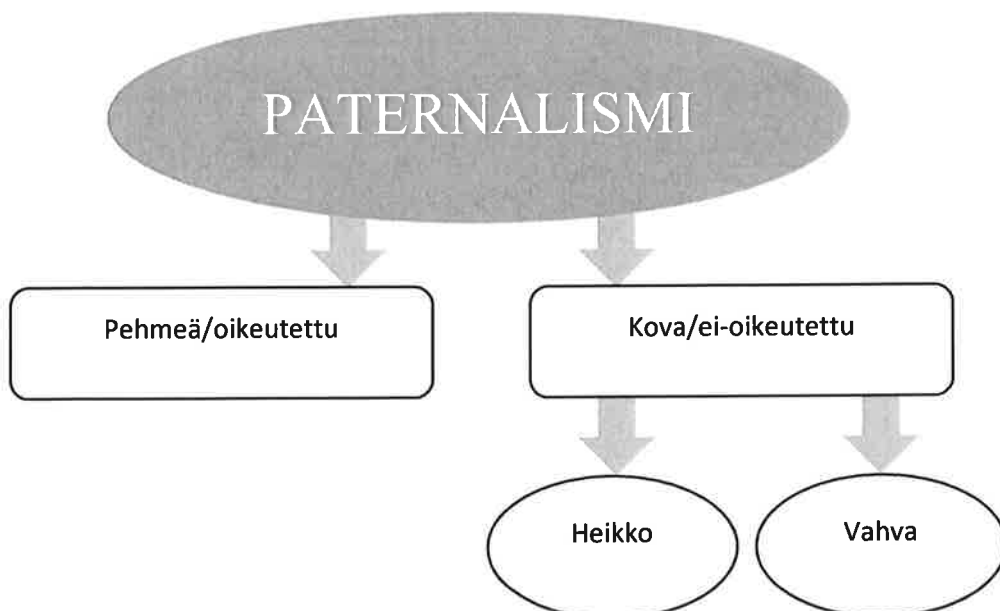
8. Alla olevassa kuviossa esitetään paternalismin muodot. Täydennä kuvio kirjoittamalla jokaiseen tyhjään tilaan kuvioon kuuluva käsite. (2,0 p.) s. 113, Häyrin mukaan

0,5p/oikea asia.

HUOM!

*Jos jakanut väärän asian tai ei tiedä mitä asiaa on jakamassa, alarivin palloista ei tule pisteitä.

*Jos ylärivin laatikot ovat tyhjiä ja alarivin pallot ovat oikein, ei tule pisteitä.

Artikkeli: Kostiainen J, Hupli M. 2012. Ohjaajan ja opiskelijan välinen ohjauskeskustelu ohjatussa harjoittelussa – käsiteanalyysi hybridisen mallin mukaan. Hoitotiede 25 (1), 2–11.

9. Valitse mielestäsi oikea vastausvaihtoehto (oikein/väärin) ympyröimällä se ja perustele vastauksesi viivoitettuun tilaan ja vain viivoille. Oikeasta vastauksesta saa 0,5 p ja oikeasta perustelusta 0,5 p (yht. enintään 1,0 p/kohta, koko tehtävä yhteensä enintään 7,0 p.). Mikäli vastausvaihtoehto on valittu väärin, ei perustelustakaan saa pisteitä.

1. Hybridinen käsiteanalyysi pohjautuu hoitotieteenalan julkaisuista tehtyyn kirjallisuuskatsaukseen.

1a Väärin (0,5p)

1b Hybridinen käsiteanalyysi pohjautuu kasvatustieteenalan/käyttätymistieteenalan julkaisuista tehtyyn kirjallisuuskatsaukseen (0,5p)

2. Käsiteanalyysin aineisto kerättiin kirjallisuuskatsauksen, kirjoitelmien ja ryhmäkeskustelun keinoin.

2a Oikein (0,5p)

2b Käsiteanalyysin aineisto kerättiin kirjallisuuskatsauksen, opiskelijavastaavien kirjoitelmien ja kolmen kirjoitelman kirjoittaneiden ryhmäkeskustelun keinoin (0,5p)

3. Käsiteanalyysin empiiriseen vaiheeseen osallistui seitsemän (7) opiskelijavastaavaa.

3a Väärin (0,5p)

3b Käsiteanalyysin empiiriseen vaiheeseen osallistui **neljä (4)** opiskelijavastaavaa (0,5p)

4. Kirjallisuuskatsauksessa hyödynnettiin 14 tieteellisessä lehdessä julkaistua artikkelia.

4a Väärin (0,5p)

4b Kirjallisuuskatsauksessa hyödynnettiin kolmea (3) väitöskirjaa, **kahdessa (2) tieteellisessä lehdessä julkaistua artikkelia**, ja yhdeksän (9) kirjaa tai tutkimusraporttia (0,5p)

5. Kaikkia kirjallisuuskatsauksen aineistoon valittuja lähteitä tarkasteltiin ennen valintaa kokotekstinä.

5a Väärin (0,5p)

5b Kirjallisuuskatsauksen aineistoon valittuja lähteitä tarkasteltiin ennen valintaa abstraktina ja tarvittaessa kokotekstinä (0,5p)

Valintakoe: Hoitotiede

5/2017

Vastauskriteerit

6. Ohjauskeskustelu-käsitteelle löydettiin yhteensä kahdeksan (8) ominaispiirrettä, jotka olivat ohjattavan oppimisprosessi, ohjaaja, ohjattava, vastavuoroinen vuorovaikutus, jaettu asiantuntijuus, yhteinen ymmärrys, positiivinen keskusteluilmapiiri ja tavoitteellisuus.

6a Väärin (0,5p)

6b Ohjauskeskustelu-käsitteelle löydettiin yhteensä **seitsemän (7)** ominaispiirrettä, jotka olivat ohjattavan oppimisprosessi, ohjaaja, ohjattava, vastavuoroinen vuorovaikutus, jaettu asiantuntijuus, yhteinen ymmärrys, positiivinen keskusteluilmapiiri. (0,5p)

7. Teoreettisen vaiheen aineistoon otettiin mukaan pro gradu -tutkielmat.

7a Väärin (0,5p)

7b Opinnäytetasoinen julkaisu esim. pro gradu -tutkielma oli poissulkukriteerinä/ kirjallisuuskatsauksessa hyödynnettiin kolmea (3) väitöskirjaa, kahdessa (2) tieteellisessä lehdessä julkaistua artikkelia, ja yhdeksän (9) kirjaa tai tutkimusraporttia (0,5p)

10. Määrittele ja kuvaa hybridinen malli (2,0 p)

10a Hybridinen käsiteanalyysimalli on hoitotieteen teorian muodostukseen kehitetty

käsiteanalyysimalli, joka yhdistää teoreettisen ja empiirisen käsitteen määrittelyn (1,0p)

10b Hybridisen käsiteanalyysimallin avulla teoriaa voidaan kehittää käytäntölähtöisesti (0,5p)

10c Hybridistä käsiteanalyysimallia käytettäessä käsitteen määrittelyssä on kyse paremminkin

käsitteen johtamisesta kuin käsiteanalyysista/ Käsitteen määrittelyssä on tarkoituksena ensin lainata

sen määritelmä toiselta tieteenalalta ja määritellä se uudelleen omalle alalle sopivaksi (0,5p)

11. Kuvaa hybridisen käsiteanalyysin vaiheet (3,0 p)

11a Teoreettinen vaihe (0,5p)

11b Teoreettisessa vaiheessa kattavan kirjallisuuskatsauksen avulla luodaan pohja myöhempien

vaiheiden analyyseille (0,5p)

11c Empiirinen vaihe (0,5p)

11d Empiirisessä vaiheessa käsite analysoidaan käytännön tilanteissa (0,5p)

11e Analyyttinen vaihe (0,5p)

11f Analyyttisessä vaiheessa yhdistetään teoreettisen ja empiirisen/kahden edellisen vaiheen

tulokset ja luodaan käsitettä hoitotyössä kuvaava määritelmä tai malli (0,5p)

12. Kuvaa millä tavalla käsiteanalyysin luotettavuutta arvioitiin (4,0 p)

12a Tutkijaan liittyvä pohdinta/Tutkijavaikutus/Tutkijan objektiivisuus (0,5p)

12b Aineistoja luettiin toistuvasti analyysiprosessin edetessä (0,5p)

12c Aineiston laatuun liittyvä pohdinta (0,5p)

12d Arvioimalla aineiston kylläntymistä ja kattavuutta (0,5p)

Valintakoe: Hoitotiede

5/2017

Vastauskriteerit

12e Tutkimuksen analyysiin liittyvä pohdinta (0,5p)

12f Analyysin jokainen vaihe tehtiin valmiiksi ennen kuin siirryttiin seuraavaan. Jokaisessa vaiheessa analyysi varmennettiin deduktiivisesti uudelleen luokittelun tai ryhmäkeskustelun avulla (0,5p)

12g Tulosten esittämiseen liittyvä pohdinta (0,5p)

12h Tutkimusprosessin ulkopuoliset henkilöt arvioivat määritelmän ja visuaalisen kuvauksen yhteneväisyyttä (0,5p)